

ABONAMENTU

In oraș | In districte.
Pentru unu anu 24 30 lei.
Pentru / anu 12 15 —
Pentru trei luni 7 8 —

Ce Abonament neinsoțită de valoare se refusă.

Abonamentele să facă numai de la 1 și 15 a ie cărei luni.

Epiștolele nefrancate se refusă și articoli nepublicați se ardă.

Pentru abonamente, reclame și anunțuri, a se adresa la Typographia Națională, strada Academiei No. 24.

BUCURESCI, 3 DECEMBRE.

Unu nou organu de publicitate cotidiană a apărut eră, în Bucuresci, sub numele de *Descentralisarea*.

Ni se asicură că elu se redacțează de D. Grandea și este inspirat de nisice omenești caru aș drepta devisa *toți într-unul*.

Dacă acesta este adevăratu, cum ore se potrivesce devisa loru cu titlului diarulu?

Facemă acăstă întrebare și trezemă la alta:

Dacă D. Grandea se ocupă cu scoterea acestui diar, va mai scote *Tribuna*? Si dacă nu o mai scote, cum rămâne cu abonați?

Nisice sgomote circulă de vro două dile prin capitală, că marșalul Mac-Mahon aru si cădutu de la putere, că aru si fostu proclamatu Napoleon alu IV imperatore subt regină împărătesei, că duca d'Aumale aru si fostu asasinatul și că contele pe Cambord și principalele de Jouanville aru si arestați.

Câte-va persone ne-a spusă chiar că aș vedută acea depeșe, unele la D. Boerescu, altele la alți ministri.

Nu este ceva imposibilu în starea de aș în care se astă Francia, cădută pe mâna unu instrumentu alu clericalilor. Apoi preschimbarea pedepsei marșalului Bazaine trebuie se fi indignatū totă armata, a cărei demnitate și onore cerea ca trădătorul de la Metz se fi pedepsită cu mōrtea. Dacă deru se va si făcută ceva în Francia, n'a putută fi făcută de cătă de armată, fără ca populațiunea Parisului se fi luată parte, căci ea aș nu pote lăua parte, de ore ce nu mai are arme și de ore ce forța sea a slăbită unu momentu prin luptă inconjurărit, prin luptă pe timpul Comunei și prin depozitarea a miș de omene.

Dacă considerămă ca probabile acăstă noutate, nu putemă însă se afirmă că ea nu pote se fie și o inventiune, o noutate de bursă.

Scimă că o agitațiune există în Paris, prin cercurile militare, în urma votului ce s'a datu cu escluderea militarilor din Cameră, și credemă că acăstă agitațiune s'a mărită prin concesiunile făcute marșalului Bazaine; scimă că o neînțelegere există între ministri până la certă, mai cu séma în privința legilor constituționali; scimă că ducele Decazes e în rivalitate cu ducele de Broglie și că aru voi se desfașă de acesta, cautându

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

alianța unoru membru din centrul stângu; tōte acestea ne face se putemă bănu că, de că nu s'a făcută o revoluțiune, se va face, deru nu putemă afirma că s'a facută.

Chiar legitimisti suntă aș în contra guvernului actualu alu marșalului Mac-Mahon. Organele loru îl atacă cu furia, între care *l'Union* se exprimă în următorul modu: „Să nu mai pomenimă de cuvenitul „putere nouă” care supera bunul simțu. Insă, fiind că prin acăstă unu voescă a înțelagă „prorogarea puterilor”, cea ce e cu totul altu ceva, să spunemă pe faciă că și acăstă este o greșelă gravă; căci aci nu mai e vorba de o greșelă de logică, ci de o străvestire de intrigă.

„Puterile prorogate ale marșalului Mac-Mahon nu constituescu „o putere nouă”, și, cândă voescă a face se éșă din decisiunea Adunării unu felu de constituțiune de Statu definitivă, de și limitată de o durată ore care, D. Broglie înșelă *Francia și minte consciinței acelora care au votat prorogarea*.

„Prorogarea, în adevăru, nu a fostu o hotărîre, ci o suspendare a cestuiilor finale de putere.”

Si acăstă atitudine a legitimistilor este unu tărnăcopu cu care se sapă puterile marșalului Mac-Mahon, deru nu putemă afirma că ele s'a săpată până a cădea o dată fără veste, cum a voită se neascure acei cari ne-a spusă că aș ceteți telegrama.

Asteptămă deră alte informațiuni și diarele din streinătate ca se putemă anunța adevărule.

Pôte că se va fi întemplată altu ceva în Francia și guvernul, în locu se dea adevărată telegramă, a scostă cea scire. Acăstă însă este numă unu pôte, și prin urmare nu putemă afirma nimică.

Afaceră vasulu *Virginius* stă încă pe tapetă, și informațiunile continue a se succede fără caracteru decisiv. Ca simptomă pacifică, putemă se însemnă aș declaratiunea atribuită generalului Sherman, comandanțul șefu alu armatei Statelor-Unite, că nu crede într'unu resbelu cu Spania și că, prin urmare, elu nu are trebuință de voluntari.

O propunere depusă în Camera americană, prin care se cerea a se recunoște locuitorilor din Cuba dreptul de beligeranță, a fostu respinsă, conform cererii guvernului, care a combătutu-o.

Acăstă decisiune arată și mai

multă că legislatura americană este dispusă a menajia guvernamentul spaniolu.

Pe de altă parte scirile din Havana anunță că iritatiunea era la culme în ziua de 5 Decembrie. Spaniolii căutau a arde vasulu *Virginius*, și se declară în unanimitate pentru resbelu. Viața supușilor americană era seriosă amenințată. Neguțatorii au ținut unu meetingu și au decisă a arma navele comerciale în casu de resbelu. Au oferită îndată pentru acestu scopu să se bastimente. Șefii voluntarilor au ținută mai multe reunioni secrete în Casino.

Unu meetingu a avută locu la Florentza, pentru a cere expulsiunea ieușitilor din acelă oraș. Căteva discursuri au fostu pronunțate; deru în data ce oratori au terminat, aginții autoritați au ordonat să risipă și ei să risipă în cea mai mare linisce.

Regele, priimindu la 7 Decembrie deputațiunea Parlamentului însarcinată de a-i prezenta responsul la discursul tronului, elu i-a mulțumită dicendu că va continua și face datoria și speră că Parlamentul va face pe a sea.

În Germania lupta angajată între guvern și partita catolică se accentue mai cu séma în provincie. Dupe *Preussische Volksblatt*, organu oficiosu alu administrațiuni, agitațiunua religiosă a pătrunsu atâtude multă în populațiunile orașelor mică și a satelor, că a începutu se aducă îngrijiri seriose guvernului. Ea se silesce, dice acestu diar, de a destepă vechile lupte religioase. Aginții secrete străbattu teră subt miș de străvertiri, pentru a apinde fanatismul catolicu. Guvernamentul usésă de mijloacele rigurose ce legea de curându votată i-a pusă la dispoziție; deru înțelnesce rezistențe anevoie de a le învinge. Cândă elu interdice publicarea unu documentu, pe care ilu găsesce pericolosu, se publică unu altul care nu este mai puținu, și pe care nu l'a visat; cândă elu decide a închide vre o biserică, i se ridică ușele, și astfel rămâne cu cheiele în mâna.

Cine va câștiga din acestu gravu duelu, căci întărîtarea este egală din ambele părți?

Scirile din Spania ne spună că

ANNUNCIURI

Linia mică pe pagina a IV. 15 bani
Reclame pe pagina III. 1 leu.
" " II. 2 leu
" " I. 3 "

Pentru Franța: se priimesc anunțuri și reclame la D-nii Orain & Micoud, rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria și Germania, la D-nu Philipp Lob, Wien Wollzeile No. 2.

Pentru rubrica inserățiuni și reclame Redacțiunea nu este responsabilă.

și alu insurgenților continue, deru că nu e aşa animată.

O banda caristă a fostu batută Vineri, 5 Decembrie, la Villoria în Castilia.

Banda lui Corredor, compusa de 150 fantasi și 16 calareți, a intrat la 6 în Rafelbunol.

Valles este la Torres-Torres; elu a incendiat statuinea drumului de feru de la Chilches și Almenara pe linia Valancie la Barcelona.

Gazetta publică mai multe numiri militare și două numiri de marșal de câmpu.

Diarul oficialu alu imperiul rusu publică o ordonanță privitor la recrutarea pentru anul 1874, și care stabilește a se ridica 6 la mia de locuitori atât din Rusia câtă și din Polonia.

Cetimă în le *Nouvelliste de Gand*, diarul belgianu, de la 12 Noembre:

INSTRUITI-VĒ SI VETI FI.

Prin instrucțiune se ajunge la o bună și adevărată civilizație.

Suntemă mândri d'a avea fericită ocazie să vorbimă de aferi privitor la România.

Dupe informațiunile ce avemă, este de datoria noastră ca publiciști d'a înregistra, pentru onorea românilor, că scola specială de geniu civil, alăturată la Universitatea de Gand, în sesiunea de la Octombrie 1873, pentru esamenele de absolvire, a recunoscutu și declarat pe Matei Brăescu din România, ingineru-architect și i-a eliberat diploma pentru acestu grad.

Noi felicităm frumosa România că a găsitu, pentru progresele și trebuințele tehnice din timpul nostru, unu adevăratu ajutoru în persona d-lui ingineru-architect Matei Brăescu.

Dumneau este unu bunu lucrătoru, care, în totă durata timpului studiilor săle în Belgia, n'a făcutu de cătă a se distinge prin devoamentul său, care lă facea să apară infatigabile la studiu și aplicații, prin inteligența sa și printre moralitate exemplară.

INFORMATIUNI

Sub acestu titlu, citimă în *Flul României* următoarele rânduri:

La 18 Noembre, comandantele de milicien, locotenintele Păucescu, din plasa Snagovu, distr. Ilfov, a

convocatii milițienei pentru a face o vînătore; în 18—19 și 20 s'a întînutu toții în vînătore; sera însă, după cîndu' în marșu cum se găsea morți de fome și frig, a făcut comandă a sta, ordonându a descărca armele și să înapoeze patronele. În zorul care se găsea, unul, vrînd a trage patronul afară, s'a lăsat cocoșul și la împușcatu în mâna, glonțul din mâna sa a săritu în celu d'alăturea răinindu'lui gravu, subprefectul pe data, luându. Scîntă de astă nenorocire, păscece în fața locului și trimite pe răniți la spitalul din Bucoven. Medicul, care este socrul comandantru, nu i-a priimitu în spitalu lăsandu' în frig afară, pînă a două-di, și more unul din ei care era mai gravu rănitu, anume Stefan Dinu din comuna Tâncăbescu. Adoua-di nevasta sea, înându scire despre acăstă nenorocire, plăcă să'ști iea soțulu și cîndu' lă vede mortu, fiindu însarcinată pe data, avortesă; copilul a priimitu și botezul, dărui femeia pînă astădi nu se scie ce va fi făcendu.

Intrebăm pe d. generalu Florescu, d-sa a datu acelui ordinu pentru vînătore? Căci legea nu prevede ca milițienei să se concentreze dupe capriciu.

Cătu despre acelui comandante vom spune multe în numărul viitoru.

PROCESULU BAZAINE

(Urmarea raportului).

Capitulațiunea

Se ne mulțumim a spune, căcăstă se va stabili în raportul specialu despre subsistințe, că déca cu 'ncepera de la 1 Septembrie, s'arū fi pusă în comunu tōte sorgințile și s'arū fi 'mpărtită anume poziunii armatei și poporațiunii, s'arū fi pututu face ca alimintele se mai jie încă 30 de qile, câte 350 grame de carne, 500 grame de pâne și 3 chilograme de furagie. Déca apoi marșalele arū fi făcutu ca, în primele qile ale asediului, se intre în cetate recoltele ce se strînseseră, s'arū fi înăpututu căstiga încă 33 qile cu câte o porțiune de 40 grame de carne, 500 de pâne și 4 1/2 chilograme de furagie și 53 de qile de alimente pentru 258,000 porțiuni.

In locu d'a capitula la 29, armata arū fi pututu ține în casul d'antîu până la 29 Noembre. In alu douilea casu până la 1 Ianuariu.

Déca marșalele Bazaine arū fi părăsiti ceteatea la 1 Septembrie, distribuirea judiciósă a resurselor ce lăsa la Metz arū fi permisă la 106,000 omeni, închiș în cetate, se trăiescă până la 31 Ianuariu inclusiv, fie-care cu câte 350 grame de carne, 500 grame de pâne; și déca de la 20 pînă la 29 s'arū fi strînsu productele de pe câmpie vecine, resistența s'arū fi prelungită cu totul aminterea.

In momentul cîndu lipsa alimentelor, lipsă care s'arū fi pututu atât de lesne 'ntîmpina, și pe marșalele Bazaine se capitateze, se strîngeau pe Loire, între Nevers și Blois, cinci corpuș de armata franceze. Coesiunea lipsia de sicură acestor nou strînsuri, dărui efectivul le era forte considerabile și Germania n'avea se le opue, de ore-ce erau împedicați de necesitățile asediării Parisului, de cătu niscesăputeri cu multu inferioră!

Déca armata principelu Frederik Karol, — ale cărei prime trupe 'ncepură a se desmembra chiar de la 26 Octombrie și care ajunseră la Fontainebleau și Pithiviers pe la 25 Noembre — arū fi fostu înăputu sub Metz, condițiunile luptei arū fi fost cu totul altele la Orleans. Nu se potu face 'n acăstă privință de cătu niscesă presupuneră, dară succesul repurtat la Coulommiers de două corpuri de armata franceză, care nici nu se 'ncăierară în întregul loru permite se credem că, fără intervenirea principelui Frederik Karol, arū fi fostu posibile se scăpam Parisul.

Se poate dărui afirma că, neluându măsurile necesare pentru prelungirea duratăi rezistenței armatei și cetății Metz marșalele trebue se sufere o parte din responsabilitatea perderilor întîmpinate de armata de pe Loire, perderi irreparabile și decisive.

Sedan! Metz! Orleans! Numele marșalelu Bazaine va remănea eternu legatu de aceste trei mari desastre ale resbelului din 1870.

Resumatu generalu

Succesul campaniei din 1870 fu compromisă chiar de la începutu prin lipsa de preparațiune administrativă, prin împărtăierea armatei la fruntarie și mai cu sămă prin esitările comandantru superior. O inițiativă cutesetore arū fi pututu schimba condițiunile resbelului. Dupe treccerea orei favorabile, ofensiva avea s'o ia înamicul. Noi trebuia s'atacamu și noi fuserăm reduși a ne apăra.

Cu totă acăstă răsurnare de roluri, în așa completă desacordu cu atitudinea politicei noastre, déca totul era compromis, nimicu nu era perdutu. Prestigiul armeelor noastre era intactu: armata puținu numerosă, ce e dreptu, ora cu deschîrșire completă și plină de ardore; terenul pe care avea să se lupte fusese studiatu de mai mulți ani. Astă-felu, cîndu la 5 Augustu, celu d'alu 2-lea, alu 3-lea și alu 4-lea corp, napoiate dincolo de Sarre, fură puse supt ordinele mașalului Bazaine, elu se află în stare se respundă unui atacu printr'o victoriă. Rară se ofere unui generalu șefu o mal frumosă ocasiune.

Déca, în locu d'o victoriă, armata franceze arū fi avutu să sufere a două di, la 6 Augustu, unu adevăratu desastru, responsabilitatea cade 'n cea mai mare parte asupra marșalelu Bazaine, care, rămasă departe de câmpiu de bătaia, lăsa fără ajutore eficace pe generarul Frossard. Acăstă situațiune se cunoștu mai tardîu. Instrucțiunea a dat-o la lumina în modul celu mai completu. A doua di de 6 Augustu, ca și mai nainte, opiniunea publică continuă a vedea 'n marșalele Bazaine pe singurul generale capabile d'a exercita comanda armatei: astă-felu, suptu presiunea sea, marșalele Bazaine fu învestită la 12 cu aceste multe și 'nfiorătoare funcțiuni.

In perioada ce trecu de la luarea 'n posesiune a comandei, pînă la capitularea armatei sele, marșalele Bazaine făcut-a ore totu cei comandanți onorei și datoria? Consiliul de anchetă a responsu deja în modu negativ la acăstă cestiune. Instrucțiunea a confirmat acăstă apreciare. Marșalele avea să'ști împlinescă nesce datorii către țără și către armată.

Două guverne se succedă 'n timpul cătu avu comanda. Care fu purtarea marșalelor în facia fie-cărui din ele? Dupe desastrul de la Sedan și dupe ce marșalele Bazaine asociase sôrtea armatei sele cu a cetății Metz, făcut-a ore, spre a prelungi resistența acestor cetăți, totu cei comandanți împrejurările? In fine care i-a fostu conduita către locoteninții și soldații săi? Acestea suntu întrebările pe cari avem a le esamina.

Perioada de la 12 Augustu pînă la 1 Septembrie.

Lăsandu pe comandante, sub presiunea opiniei publice, împăratul dedese unu ultimă ordine marșalelu Bazaine, acela d'a duce armata la Châlons. In facia superioritățil numerice a înamicului, superioritate care 'l permitea se ne respingă armata, era cu totul urginte d'a retrage 'apoł, spre a se putea 'ncadra 'n sirurile și rezervele chiamate subt drapel. In urma unor împrejurările asupra căroru nu mai e nevoie se revenim, și mai cu sămă 'n urma împușinăril efectivelor, arū fi trebuitu se se trămia la fruntarie aproape mai tôte regimenterile și se se 'ncăpă resbelulu aproape numai și numai cu cadre. Nimicu nu era mai grabnicu de cătu se se reconstituie, cu ajutorul rezervelor, efectivele de resbelu, căci, acele cadre fiindu asediate la Metz, devenia imposibile se se constituie într-unu modu solidu alte armate noui. Evenimentele o probă cu prisosu.

Acăstă situațiune impresiona mai în particularu spiritul împăratului, care, în diile de 13 și 14 Augustu, nu 'ncetă d'a stăru pe Kinga marșale se 'ști activeze mișcarea de retragere și care nu părăsi armata de cătu în momentul cîndu, sosindu pe înălțim, avea se se pue pe drumu spre Verdun. Cătu despre marșalele Bazaine, ale căruil zapăciri esitările împăratului le măriseră adesea, n'avea de cătu o dorință; se se scape de tutela suveranului 'năstătă unică preocupare, âncă de la 'nceputu, avea se 'lă tîrască la cele mai triste decisiuni. Astă-felu atunci cînd esperiența trebuie se 'lă facă a vedea ce interesu puternicu era pentru dênsul să se scăpa într'o răpede retragere de valoare invaziunii și pentru acăstă se activeze mersul armatei, marșalele Bazaine, în locu d'a pleca la 13 Augustu, nu poroni de cătu la 14, după ameđi. Totulu îi comanda se 'mpedice mersul înamicului sfărâmându podurile de pe Seille și Mosele și cu tôte astea dênsul le lăsa în tacte.

In fine, în locu d'a utiliza cele patru drumuri ce legă Metzul cu 'nălțimile, își grămadescă tótă armata pe mărele drumu de la Verdun, unde imediatu se produse o inesprimabile confuziune, din cauza unor noui întăriți. La vederea acestor confuziuni, marșalele, cu tôte stăruinjele intendintelui șefu, dă ordine se se licențeze trenul auxiliaru care aducea alimente, și cu tôte astea la 16 séră va căuta — într'o lipsă de provisiori care din norocire nu esista, dărui pe care acăstă măsură arū fi putut-o cauza — unu motivu pentru a nu 'ști mai continua drumul.

Din dimineața qilei de 16, împăratul, pe care grabnicele necesitățile guvernului îl rechiama în interiorile Franciei, vădendu armata grămadită pe înălțim și 'n momentul d'a se destrăma definitivu în spre Verdun, plăcă înaintea. Indată apoi, și de și o întăriare de căte-va ore arū fi pututu compromite totul, marșalele 'ști amână plecarea. Resoluțiunea d'a nu mai esecuta ordinile pe care le primise, indată ce se va depărtă, era deja luată 'n cugetul său. Deposițiunea intendintelui generale Wolf, ca și veni se ieau instrucțiuni de la dênsul la 16, mai naante de revărsatul doriilor, ne arăta pe marșale concepându pentru acăstă qile proiectul unei operațiuni pe Pont-à-Mousson. Din ajun, marșalele lăsase p'unu oficiaru superiore de artillerie se 'l întrevăză d'a nu trece peste Meusa.

Deja înamicul a sciatu se profite de primele greșeli comise și noi suntemu atacați. Bătalia de la Rezonville se începe: noi rămăinem stăpân pe teren. Puindu-se pe drumu d'a doua di 17 și acoperindu'ști retragerea cu cinci diviziuni de

infanterie, care nu se 'ncăierară 'n ajun, marșalele arū fi pututu trece înaintea înamicului în spre nord, pentru că numai după ameđi în qiu de 15 glotele prusiane, sosindu în mersu forțatul putură aunge la Saint-Privat.

Amă văduțu cătu de puținu erau fundate motivele pe care le arăta marșalele spre a'ști justifica determinarea d'a suspinde la 17 mersul armatei. Voia se se reaprovisioneze, a disu dênsul, în alimente și munition, dărui nici alimentele nici munitionile nu'ști lipsia și, chiară cîndu acăstă trebuință arū fi fostu reală, nu necesita nici o mișcare 'apoł. Marșalele 'ști dă pe facă fondul cugetul său cîndu anunță 'mpăratul, în séră de 16, că are să se stabilescă pe linia Vigneulles-Lessy, adică 'ntre sirul forturilor de pe jermul stângă.

O-dată decisu se'ști suspinde mersul, o imperiosă datorie 'l comanda se informeze despre acăstă pe 'mpăratu și pe ministru. Telegraful îi e la dispozițiune, dărui nu uséză de dênsul spre a da sămă despre rezultatul luptei ce dedese, despre situațiunea armatei sele și spre a face se i-se cunoscă trebuințele.

Incredințându raportul redactatu îndată după finele luptei unu curiaru, pe care 'lă trămită prin Verdun și care n'are să ajungă de cătu a două di séră, întărișă c'o di momentul cîndu 'mpăratul, informatu, putea se iea o dicisiune și se'ști repeate ordinile d'a'ști re'ncepe drumul.

A doua di la 17, neprimindu sciră 'mpăratul cere se'ști dea: «spune'mi adevăru, pentru ca se'mi sciu regulă purtarea aici.» In locu d'a'ști răspunde prin telegrafu, marșialul trimite unu altu douile raportu printru'nu noști curiaru, comandantele Magnan, întărișându astă-felu, și d'astă-data, c'o di, momentul în care'i puțea sosi ordinile suveranului.

Comandantele Magnan celu puțin, aducea ore 'mpăratului adevăru? De parte d'acăstă: depinge pozițiunea armatei din Metz și starea mișlocoelor sele supt unu astă-felu de aspectu, în cătu marșialul de Mac-Mahon — după cumu ne spune declaratiunea d-lui Rouher înaintea comisiunii de anchetă pentru 5 Septembrie — nu crede că va avé timpu să ajungă destul de timpuriu spre a scăpa pe marșialul Bazaine. De la cine avea comandantele Magnan acele informațiuni, déca nu de la celu ce'lă trămitea? In séră de 17, în momentul cîndu acestu oficiar superior pleca, marșialul trebuia se fiă asicurat, déca vr'o dată a fostu seriosu îngrijită despre situațiunea resurselor sele, și se scie că posedă d'ajunsu mișlocele d'a'ști re'ncepe drumul.

In séră de 16, amă văduțu pe marșale decisu mai antâi a se retrage pe linia Vigneulles-Lessy, apoi stăndu la 'ndouielă în facia acestei mișcări pré pe faciile retrogradă și stabilindu'ști armata în susul délurilor văiel Maunavaun. De la 17 o deposițiune ni'lă arăta readoptând ideia d'a ajunge chiar în acea di la linia Vigneulles-Lessy. Pune să se studieze la 17 dimineața acăstă mișcare și dă 'n acelu momentu supremu ordine marșialul Can Robert, căruia'ști semnaliză apropierea înamicului, d'a face ca trupele sele se execute — dăca e pré multu strîmtoră — o ntîrcere la drépta, ca se mărgă se ocupe pozițiunile de dinapoi. Marșialul a căutat se stabilescă că la 18 vrea se dea o bătaia defensivă, ca se'ști pătă re'ncepe mersul spre interiore, după unu succesu.

Ordinele despre care fu vorba demonstră cătu de de parte era marșialul d'a'ștă ideia. Déc'arū fi voită se'ști re'ncépă drumul spre nordu și nu se se retragă din facia celei d'antâi isbiră la contrafortul Saint-Quentin, arū fi pusă la drépta armatei sele cele mai bune trupe s'arū fi jinutu în apropiare de acelă punctu gardă, frumosă cavaleria și rezerva ce era

din artilerie, rămasă mută în cursul unei bătălii, care decise despre sărtea resbelului. Ordinele ce date la 18 seara, și ale căror amănunte sosiseră de cu dimineață probăză lămurită cătă de pușină se preocupă dă și reincepe mersul. Deseară fi cerută din nou să se arate în facia inamicului, ară fi căutat neapărat să se conserve pozițiunile prin cari contra-fortul Saint-Quentin se legă cu înălțimile. În locul acestea, mareșalul nu prescrise nicăieri dispoziție cu scopul dă se mărină în pădurile Saulny și printre acestea lasă, ca să dicem astă-fel, să i-se pui veriga pe la spate.

Cu toate acestea mareșalul scrie la 19 împăratul: «totu speră mereu să ieșă direcția spre nord.» În facia acestei afirmații, împăratul trebuie să crede că mareșalul Bazaine totu e liberă în misările săle, și mareșalul de Mac-Mahon, care îl crede deja pe drumul, pleacă la 22 ca să dea mâna.

La 20 August, atunci când mareșalul Bazaine declară mareșalul de Mac-Mahon că îl va vesti despre mersul său de către călătorie întreprinsă că promite armata, face acă reservă atât de esențiale către împăratul și ministru, și le vorbește astă-fel unuia și altuia cu ideia că n-ar fi făcută a se conforma ordinelor prime.

În fine la 26, când e sicur că mareșalul de Mac-Mahon și-a început misarea și când a dobândit de la locoteninții săi, se scie prin ce manoperă, unuavisu conform secretelor săle planuri, își demască intențiunile anunțându-ministrul că e peste putință se forțează linie-lei namice, invocând astă-fel unu motiv fals pentru a-i justifica inacțiunea, și totuși a două zi la 27, pleca din Thionville o depesă pentru mareșalul de Mac-Mahon și în care se citău aceste vorbe: «suntem impreuna, dără slabă; vom pute străbate când vom vrea.» În facia acestei totalități de fapte, instrucția conchide că mareșalul Bazaine — departe dă și împlini detorile către împăratul — la încelată neîntrerupt și, determinându-prin falsele informații acă merge spre Montmédy, care se sfîrșește cu desastru de la Sedan, mareșalul a luat a-suprașă o mare parte din respunderea acestei catastrofe.

(Va urma).

Etă abusurile denunțate:

1-iu. Căpitani bastimentelor, soindu în port, urmădă a da custoditul (raportul) lor pe unu timbru de unu franc; cu toate acestea, căpitanul portului, D. Cecropides, prin confidentul său, scriitoru afară din budget, le ia căte trei franci pentru fiecare custodit.

2-le. Corabii cu sare de mare proibite, sosescu în port, tolerate a staționa săptămână întregă, nepresintate oficialmente la căpitania portului, până ce Căpitani lor găsescu cunprători și, apoi, formându-și poile, din Brăila, le expediază.

3-le. D. Cecropides s'a asociat cu Michelidarie asupra a 60 cutii țigări de havana ce se scosese dintre un vaporu englez și se strămutase într-unu bastiment grec pentru a se introduce prin fraudă în oraș.

4-le. S'a tolerat săleșpuriilor D-lui Foca de a se încărca la debocaderul, otomanu pe unu felu de mită de căte unu napoleonu pentru fiecare vasu, pentru care agentul otomanu a reclamatu ministrului Boerescu prin telegramă.

5-le. D. Solomonu, comerciantele, disperat de multe șicane, promise D-lui Cecropides să da 5 napoleoni spre a îlesni tragerea la dană a vaporulu său, sub pavilionu englez, și daca a întârdiatu cu împlinirea acestei promisiuni, i-să tăiatu postea de a se mai încărca vaporulu său, de și era în totă regula vamale, și apoi a fostu insultat în vilégii de către numitul D. Cecropides.

Pentru toate acestea și altele, s'a adresat numitul ministru, numai în luna octombrie, trei plângeri, din care una a comercianților, alta a D-lui Solomon, și a treia a agiotelui otomanu; care toate au fostu înăbușite prin misterele unei anchete, încheiată cu meșteșug de către actualele Prefect alu Districtului Brăila, D. Iamandi.

DIVERSE

Millia-Christina, femeea cu două capete său surorile din Siam. — Cine nu a audat despre frajil din Siam? Unu fenomen analog este espusu vederi în Circul de la Câmpii-Elisei la Paris. Nici odată natura nu a creatu o bizareia mai în afară de legile cunoscute. Două surori legate una de alta prin o membrană și formându o singură persoană în două corpuri. Cându cineva intră în localul, unde suntu espuse aceste domnișore, vede două capete rachitice, însă surișendu. Distincte în partea de sus, de la bustă însă, ele par că nu facă de cătu una prin membrele inferioare. Domnișoarele Millia și Christina suntu în totul ființe hibride: trăsurile lor necorecte, buzele grăse, periferii, colorea feții lor, spunu în deajunsu că suntu negre (mulatre). Originalitatea

fenomenului consistă în două capete care pară a se contrădice și care desconcentră, precum se dice, pre filosof și fiziolig. După esaminarea ce li s'au făcut să descoperă că aceste două surori, de și legate strânsă una de alta prin unu osu, unu singur sacrum, cu toate acestea suntu dotate cu două caractere, cu două temperamente deosebite, celu puținu pentru partea superioară a ființei lor. Ele au două creeri, două inimii și prin urmare ele suntu susceptibili de a încerca sensații cu totul contrarie. Una poate se aibă durere de capu, și alta să fie sănătoasă; une poate să plângă și alta să râdă; una să mănușe și alta să dormă; una să cante și alta să vorbească. Însă în partea inferioră a corpului sensația este comună, de la stomahu până în tâlpă conformitatea ambelor surori devine asemenea.

Astă-felu de și amândouă au patru picioare, deca cineva pișcă pre una la piciorul stâng, amândouă voră încerca a ceaști durere. Să se balanseze unul din picioare, căte trei cele-lalte începă în data a dansă.

Caracteristica acestor surori servi diariului *Figaro* a ne nara următoare:

Sir William B... bogat comerciant de manufacțuri de la Manchester venise a petrece căteva zile la Paris. Atrasu prin anunciu fenomenului în cestiune, și curiosu de toate lucrurile străne ale naturei, precum trebuie să fie unu bunu englez, elu fu unul din cel întâi a plăti cel cinci franci spre a pătrunde în sanctuarul siamesilor.

A doua zi elu revine de două ori, dimineață și seara. Elu era multu observat, rămânea ore întregi în contemplație dinaintea surorii partea stângă, și scotea suspine de căciu sfâșia inima. A treia zi elu revine de trei ori și același jocu se renoi. Directorele stabilimentului fu neliniștitu de aceasta, elu rugă cu politetă pre Englezul de a se retrage și a nu mai reveni, însă, cătu fu de miratul căndu vădupe jună fată partea stângă cu lacrimile în ochi și comprimându-și cu mâna inima sea.

Ei încelese ceea ce se petrecuse. Englezul iubea partea stângă a fenomenului și partea stângă la rândul său pe englez.

A doua zi după aceasta englezul revine. Directorele avu cu elu o întrevedere seriösă și l'u sili a se esplica. Englezul sărbătoriște amorul său, vorbi de imensa sa avere și fini cerându mâna sorei partea stângă.

Directorele cercă de a lăua abate de la acestu planu, și explică dificultățile unei asemenea căsătorii, scandalul ca va cauza ea; însă englezul era obstinat — persistă. Atunci patronul îl obsevă că, elu nu poate să acorde mâna uneia din cele două surori fără a căsători totu în același timp și pre cea-laltă; că ele formează unul și același totu, de luat său de lăsatu; că elu nu poate desface fenomenul său; că trebuie a se căsători cu toptanul.

Sir B... consimți la toate și fu priimitu a face curtea sea. — Aici drama se înădă.

Sir William fu priimitu admirabil de logodnica sea, sora partea stângă; însă se întâmplă ca cea-laltă soră gemenă, partea dreptă, uresce din totu sufletul pe englez. Dilele trecea în conversație pe care nu culezămu ale reproduce de tema să nu se pară neadeverate.

Englezul. — Te iubescu, te adoră.

Sora partea stângă. — Si ești asemenea te iubescu.

Sora partea dreptă. — Si ești te urăscu cumplitu.

Englezul. — Scumpe angelă!

Sora partea stângă. — Adorable amică.

Sora partea dreptă. — Omu de nimicu.

Câte odată se audia sgomote strânsă, englezul primea căte o dată unu sărută pe o parte a feței și o palmă pe cea-laltă.

Elu nu se desgusta. Desperându de a învinge caracterul sărel partea dreptă, elu vorbea cătu se poate mai încetă și încerca a uită supărarea sea strângându în brațe plăcutul capu alu sorei partea stângă; însă sora partea dreptă îndată îndreptă lovitură de picioru și de pumn, ce nu facea de cătu se crește amorul său.

Directorele care, în fine, află unu mare profitu a căsători fenomenul său cu unu bogat englez, încerca în vanu de a împăca pre sora partea dreptă. Elu nu reușește ducă la primărie.

Consimți a lua de bărbat pe D. B... și primarul dupe obicei.

— Déră, disă sora partea stângă, plecându-o ochi.

— Nu! striga sora partea dreptă, căcându pe piciorul englezului, care scosu unu strigă căcă avea bătatură.

Nunta se făcu la *Boulă de modă*; mărcă, danjă, și ora veni în care amândouă, adică căte trei soși trebuia a se retrage.

Sora partea dreptă părea resemnată, însă fruntea era întunecată, ochiul său plin de fulgere spuneau de ajunsu că ea urzia vră unu complotu întunecosu.

— Mergi copila mea, și disă patronul său, credând-o cu totul domolită. Nu te măriști tu, dără sora ta. Dupe dorințele tale te vei consacra lui D-Deu.

— Virgină și martiră!... respunde cu unu risu batjocoritoru sora partea dreptă.

Totul se stinse în casa nupțială. Ce se petrecu?

A doua zi, cându intrară în camera celoru două soși, englezul era mortu, scădatu în sângele său, jumetatea sea; său mai bine patrimea, sora partea stângă, plângă privindul, în timp ce sora partea dreptă cu unu pumnal în mâna contempla victimă sea.

Noutatea respindindu-se îndată în cartieru, o oră dupe acăsta poliția vine se arestează pe culpabilu.

Însă incucrețitura fu mare. Mandatul de aducere era datu pentru unu acușat, sora partea dreptă, și nu se putea aresta acăsta fără să se aresteze și sora partea stângă.

Astă-felu e în acestu momentu starea unei cause celebre din cele mai stranie care său văduță vreodata: parchetul va urmări, său va părăsi pe culpabilu spre acușa pe inocentul. Aceasta nu o vomu sci de cătu dupe căteva zile cându instrucția se va termina.

Insă de acum nu ne putem opri de a dice că acăsta admirabilă natură, atât de logică, atât de profundă, atât de complectă, are căte-odată deplorabile consecințe.

(*Semănătorul*).

CURSUL ROMÂN

București 8 Decembrie st. v. 1873

EFFECTELE Oferit. vindut.

Oblig. rurali..... 102 - 101 50

» Strusberg.....

» Oppenheim.....

Oblig. domeniiali..... 92 75 92 25

» călători ferate.....

Societ. gen. gaz.....

Dacia, c. d'asig..... 720 -

Mandate.....

Imprum. municip..... 16 50

SCHIMBULU

Paris à vista.....

» 3 lumi..... 97 25 97 50

Marrsila à vista.....

» 3 lumi..... 24 95 24 92

ondra à vista.....

» luni..... 368 50 363 25

Bastimentele

14 Noem.

1 Septem.

incăr. desert.

18 Noem.

incăr. desert.

22 Noem.

incăr. desert.

18 Noem.

incăr. desert.

24 Octom.

incăr. desert.

12 Noem.

incăr. desert.

17 Noem.

incăr. desert.

11 5

2 2

MISCARILE PORTURILOR ROMÂNIEI

Viena, 15 Decem. s.n. 1873

CURSUL VIENEI

EFFECTELE

Metalice ... 69 70

Naționale ... 74 35

Lose 102 10

Acțiuni bănci 989 —

Creditul 231 50

London 113 80

Oblig. rur. ung. 76 —

» Temeșvar. 74 —

» Transilv.... 74 25

» Croate.... 75 50

Arg. în măr... 108 50

Ducăj.... 5 44

Napoleo n.... 91 8

Galați

Ismail

Brăila

Giurgiu

